

BERGENPRACHT ROND DE CABANE DES DIX

Onderweg in het dal van 'de Tien'

In het Zwitserse kanton Wallis, ten zuiden van Sion, vinden we het Val d'Hérens. Achter in deze vallei bevindt zich één van de grootste stuwmereën van Zwitserland: het Lac des Dix. Het dal en het meer zelf ontleenen hun naam aan de beruchte "Tien": een roversbende die in vroegere tijden hier zeer gevreesd was. In het indrukwekkende gebergte rond het stuwmeer zijn diverse tochten mogelijk. Ook de Cabane des Dix is een bestemming op zich, van waar men het hooggebergte 's ochtends ziet ontwaken. tekst JAN WULPES FOTOS SEAN VOS

↑ De Cabane des Dix (2500 m) waakt op haar eiland. De laatste sneeuwresten van de buren van de afgelopen dagen zullen in de file zo spoedig verdwijnen. De Glacier de Chelion heeft zijn sporen in het landschap nagelaten. Jaren geleden kwam de gletsjer nog tot hier.

→ Wolken komen onhoopzacht het Val des Dix om in de avondlicht op te lossen. De ondergaande zon kleurt de wolken roze.

Ook in de zomer kan de alperflora het zwaar te verduren krijgen door sneeuwval. Rondom de Cabane des Dix is een grote variëteit aan bloemen te vinden.

De route richting het Val d'Hérémence is al de moeite waard. Vanaf het Rhododendal stijgt de weg in vele haarspeldbochten ongeveer vijfhonderd meter. In de verte domineren de imposante Dent Blanche en Weisshorn met hun helwitte flanken het beeld. In het doopje Wex nemen we een smalle weg richting Hérémence. Al na een paar bochten komt de imposante betonnen stuwdam van het Lac des Dix in zicht. Het lijkt alsof de wereld erachter ophoudt. De weg door het Val des Dix loopt tot aan de voet van de dam. Daar parkeren we de auto naast het oerlelijke hotel restaurant Eitz.

Poedersulker

Het is inmiddels laat op de middag als we met de kabelbaan de bovenkant van de stuwdam bereiken. Over een breed pad lopen we in ongeveer een uur tijd naar de achterkant van het stuwmeer. Ooit liep de Glacier de Chellon tot aan het waterpeil van het meer, dat toen nog niet was aangelegd. Nu zijn alleen de nismoeven nog stille getuigen van het verloop van de gletsjer. We vervolgen onze weg over de westelijke morene. Het pad is meeslecht, maar hogerop is al te zien dat we straks meeuw op het pad zullen tegenkomen. Na de morene volgt een steilere passage. Het pad is hier en daar bedekt met verse meeuw van de dagen ervoor. Eenmaal boven op een tafel krijgen we de hut in beeld, op een rotzand boven de Glacier de Chellon. Een kleine afdaling brengt ons op een vlakke waar stroompjes smeltwater samenkomen. Een oranje bloemenpracht bedekt de peilbodem. Van hieruit gezien is de Mont Blanc de Chellon indrukwekkend. In de zomer ligt deze haast symmetrische berg er bij als een zwarte, kale rotspiramide, maar nu ligt er een winters laagje poedersulker over zijn hellingen.

De laatste hoogtemeters naar de hut gaan snel. Voor Duitse begrippen is deze vrij groot. Dat komt omdat deze streek in de winter veel sneeuw trekt. Een aftakking van de bekende Haute Route loopt via de Cabane des Dix. Ook in de zomer is de hut in trek. De waard wijst ons de kamers voor de nacht en al snel zitten we aan een heerlijk vijfjagersmaaltijd. Dit alleen al maakt het bezoek aan Cabane des Dix de moeite waard. Maar de echte attractie vergt een uur of twee geduldig wachten op het terras. Wolken komen omhoog uit het dal en lopen op in de avondlicht net onder de hut. De ondergaande zon wortelt het hele tafereel van

een sfeervolle belichting. De wolken raken steeds hoger en omhullen het voor ons ondergang het markante puntje van de Aiguille de la Tia.

Alpengloeien

Na een onrustige nacht ben ik opgestaan om de wekker te horen. Ik doe snel warme kleding aan en loop de trap af op weg naar het terras. Ruin is het rood. De omgeving is in het zwakte maanlicht net zichtbaar. Dit is het ideale moment voor mooie nachtopnamen. De rest van de groep doet zich te goed aan het ontbijt en vertrekt daarna richting de top van La Loette.

Al snel kleurt de oostelijke horizon groengeel. De zonsondergang kondigt zich aan. Groengeel gaat over in geel en oranje. Het bekende alpengloeien is ook deze morgen weer op de afspraak. Het silhouet van de Aiguille de la Tia steekt scherp af tegen de felle kleuren van de lucht. Dan raken de eerste zonnestralen de top van de Mont Blanc de Chellon. Na een tijdje baadt het beneden deel van de noordwand in het goudgele zonlicht. De dimensies van de wand zijn nu pas echt duidelijk. Regelmatig vallen er stukken ijs en rots naar beneden. Als de zon eenmaal helemaal op is, ga ik nog voor een halfuurtje terug onder de dekens. Na een voedsaam ontbijt besluit ik om wat

foto's te maken rondom de hut. De oranje bloemetjes vormen een mooi contrast met de sneeuwvelden. Er is zelfs edelweis in de buurt te vinden en ook aan gésépt, het kruid voor de lokale schnaps, is geen gebrek. Met de telelens kan ik mijn tochtgenoten volgen op de hellingen van La Loette. De zon is inmiddels te hoog aan de hemel genomen om nog mooie landschapsfoto's te maken. De schaduw is te scherp en het licht is te hard. Ik besluit het er lekker van te nemen op het terras van de hut. In de verte zie ik een touwgroep weer naar beneden komen vanaf La Loette. Twee uur later is iedereen weer terug. We tanken bij, pakken onze spullen en beginnen aan de afdaling naar het Lac des Dix.

Calamiteit

Onderweg doet een blik op de stuwdam mij realiseren dat ik deze ooit weggelegd wordt, een enorme stortvloed een vernietigend spoor door de dalen ten zuiden van Sion zal trekken. Gelukkig heeft nog geen enkele stuwdam in Europa ooit gefaald. Er heeft zich echter wel ooit een calamiteit in één van de drukbuizen van het Lac des Dix voorgedaan. In een drukleiding tussen het station Tracouet en de opwekkingscentrale van Bredron ontstond op 12 december 2000 een negen meter lange en zestig centimeter brede scheur. De buis werd

De topramide van de Mont Blanc de Chellon ziet er na een sneeuwval nog imposanter uit. De normaalroute naar de top voert over de sneeuwflank aan de rechterzijde.

onmiddellijk automatisch gesloten, maar men kon niet voorkomen dat 17.000 kubieke meter water zich in de diepte stortte. Zeven bergkruipers werden door een stroom van water, rotsblokken en modder meegenomen en drie mensen kwamen om. Daarnaast raakten een aantal boerderijen en ongeveer honderd hectare bos, landbouwgrond en wei beschadigd en werd de weg tussen Sion en Riddes bedolven.

Het lange pad langs het meer valt na de afdaling zwaar. Er lijkt geen eind aan te komen. Waar we op de heenweg nog nieuwsgierig waren naar de omgeving achter het meer, weten we nu waarnaar we op weg zijn, en dat werkt niet motiverend. Alleen de kroeiën bezorgen ons af en toe wat afleiding. Na meer dan een uur komen we eindelijk bij de stuwdam aan en gaan we met de kabelbaan het laatste stukje naar beneden. Ik wil me opgelicht als ik mijn rugzak af kan doen en mijn schoenen uit kunnen. Met het vooruitzicht op een lekker koel biertje en een warme douche rijden we terug naar de camping. ■